

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๑๙๓/๒๕๕๙

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจ่ายเงินประโยชน์ตอบแทนอื่นเป็นกรณีพิเศษ (โบนัส)

ผู้อุทธรณ์ : นาย ก.
หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : เทศบาลตำบลบ้านกลาง จังหวัดลำพูน

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า นาย ก. ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๙ ถึงนายกเทศมนตรีตำบลบ้านกลาง ขอสำเนาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจ่ายเงินประโยชน์ตอบแทนอื่นเป็นกรณีพิเศษ (โบนัส) จำนวน ๒ รายการ ได้แก่

๑. หนังสือสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ถึงเทศบาลตำบลบ้านกลาง เรื่อง การจ่ายเงินประโยชน์ตอบแทนอื่นเป็นกรณีพิเศษ (โบนัส) ที่จ่ายจากเงินสะสม ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๒

๒. เอกสารการชี้แจงของเทศบาลตำบลบ้านกลางที่แจ้งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เรื่อง การเบิกจ่ายเงินประโยชน์ตอบแทนอื่นเป็นกรณีพิเศษ (โบนัส) จากเงินสะสม ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๒

เทศบาลตำบลบ้านกลางมีหนังสือ ที่ ลพ ๕๓๖๐๒/๐๕๓๐ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๙ ถึงผู้อุทธรณ์ แจ้งว่า เอกสารที่ผู้อุทธรณ์ขอ ได้แก่ หนังสือสำนักตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดลำพูนลับ ที่ ตผ ๐๐๔๘.๒ ลพ/๐๐๔๙ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ เรื่อง การตรวจสอบงบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๒ – ๒๕๕๔ ของเทศบาลตำบลบ้านกลาง และหนังสือเทศบาลตำบลบ้านกลางลับ ที่ ลพ ๕๓๖๐๒/๑๘๘๑ ลงวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๖ เรื่อง การติดตามผลการตรวจสอบงวดก่อนของการตรวจสอบบัญชีประจำปี ๒๕๕๐ – ๒๕๕๒ โดยสำนักตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดลำพูนกรณีเทศบาลตำบลบ้านกลางจ่ายเงินประโยชน์ตอบแทนอื่นเป็นกรณีพิเศษ ประจำปี ๒๕๕๒ ซึ่งเอกสารทั้ง ๒ ฉบับดังกล่าว หากเปิดเผยจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ในการป้องกัน ปรามปราม เป็นเอกสารซึ่งเป็นความเห็นของหน่วยงานของรัฐในการดำเนินการเรื่องหนึ่งเรื่องใด อันเป็นกระบวนการที่อยู่ระหว่างดำเนินการยังไม่เสร็จสิ้น และอยู่ระหว่างการพิจารณาวินิจฉัยของผู้ว่าราชการจังหวัดลำพูน และเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีกฎหมาย

คำวินิจฉัย ที่ สค ๑๙๓/๒๕๕๙

คุ้มครองมิให้เปิดเผย เนื่องจากเป็นข้อมูลข่าวสารลับที่หากเปิดเผยทั้งหมดหรือบางส่วนจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์ของรัฐ ทำให้เสื่อมสภาพการตรวจสอบบังคับใช้ ตามมาตรา ๑๕ (๒) (๓) และ (๖) และมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ประกอบระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๕ ข้อ ๗ วรรคสอง และข้อ ๑๕ ดังนั้นเทศบาลตำบลบ้านกลางจึงไม่อาจเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวได้

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๙ อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมายได้พิจารณาคำอุทธรณ์ หนังสือชี้แจงของผู้อุทธรณ์ หนังสือชี้แจงของเทศบาลตำบลบ้านกลางและเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้ว ข้อเท็จจริงได้ความว่า ผู้อุทธรณ์เป็นกรรมการพิจารณาจ่ายเงินประโยชน์ตอบแทนอื่นเป็นกรณีพิเศษ (โบนัส) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๒ ของเทศบาลตำบลบ้านกลาง ถูกร้องเรียนว่าการเบิกจ่ายเงินไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ และจัดทำรายงานการประชุมเท็จ เทศบาลตำบลบ้านกลางได้มีคำสั่งลงโทษทางวินัยและให้ผู้อุทธรณ์ชดเชยค่าเสียหายแก่เทศบาลตำบลบ้านกลาง ผู้อุทธรณ์จึงมีคำขอข้อมูลข่าวสารเพื่อประกอบการฟ้องคดีต่อศาลปกครอง

ในชั้นพิจารณา เทศบาลตำบลบ้านกลางมีหนังสือ ที่ ลพ ๕๓๖๐๒/๐๘๖๕ ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ชี้แจงข้อเท็จจริงสรุปได้ความว่า มาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ กำหนดให้ผู้อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รับแจ้งคำสั่ง ดังนั้น เมื่อผู้อุทธรณ์ได้รับแจ้งคำสั่งจากเทศบาลตำบลบ้านกลางในวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๕๙ ผู้อุทธรณ์จะต้องอุทธรณ์ภายในวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๕๙ แต่ผู้อุทธรณ์ยื่นอุทธรณ์ในวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๙ จึงเป็นการอุทธรณ์เกินกำหนดระยะเวลาตามกฎหมาย ผู้อุทธรณ์จึงไม่มีสิทธิอุทธรณ์ต่อไป สำหรับข้อมูลข่าวสารตามคำขอได้แก่ หนังสือสำนักตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดลำพูน ลับ ที่ ตผ ๐๐๔๘.๒ ลพ/๐๐๔๙ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ เป็นเอกสารภายในหน่วยงานของรัฐที่สำนักตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดลำพูนได้มีความเห็นหรือคำแนะนำในเรื่องการตรวจสอบงบการเงินเทศบาลตำบลบ้านกลาง ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๔ ต่อเทศบาลตำบลบ้านกลาง อันเป็นเรื่องภายในหน่วยงานของรัฐที่กระบวนการตามความเห็นหรือคำแนะนำดังกล่าวยังไม่เป็นที่สิ้นสุด เนื่องจากเทศบาลตำบลบ้านกลางได้มีหนังสือ ลับ ที่ ลพ ๕๓๖๐๒/๐๘๘๑ ลงวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๖ ชี้แจงและแจ้งกลับสำนักตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดลำพูนว่าการปฏิบัติราชการของเทศบาลตำบลบ้านกลางถูกต้องตามระเบียบแล้ว เมื่อความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการไม่ตรงกันจึงต้องส่งเรื่องให้ผู้ว่าราชการจังหวัดวินิจฉัย ซึ่งปัจจุบันเทศบาลตำบลบ้านกลางยังมิได้รับแจ้งผลการวินิจฉัยแต่อย่างใด ทำให้กระบวนการตรวจสอบยังไม่สิ้นสุด หากมีการเปิดเผยเอกสารทั้งสองฉบับในชั้นนี้ อาจก่อให้เกิดความสับสนในภายหลังได้ เนื่องจากมีผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะ ตามมาตรา ๑๕ (๒) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

คำวินิจฉัย ที่ สค ๑๙๓/๒๕๕๙

และหนังสือทั้งสองฉบับดังกล่าวได้กำหนดชั้นความลับอยู่ในชั้น “ลับ” ตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ และยังมีได้ยกเลิกชั้นความลับ จึงถือเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีกฎหมายคุ้มครองมิให้เปิดเผย ตามมาตรา ๑๕ (๖) และมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ดังนั้น เทศบาลตำบลบ้านกลางจึงไม่อาจเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวได้

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๙ ชี้แจงสรุปได้ความว่า เมื่อปีงบประมาณ ๒๕๕๒ ผู้อุทธรณ์ดำรงตำแหน่งปลัดเทศบาลตำบลบ้านกลาง และได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการพิจารณาจ่ายเงินประโยชน์ตอบแทนอื่นเป็นกรณีพิเศษ (โบนัส) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๒ ต่อมาได้มีผู้ร้องเรียนต่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินว่า เทศบาลตำบลบ้านกลางจ่ายเงินประโยชน์ตอบแทนอื่นเป็นกรณีพิเศษโดยไม่เป็นไปตามหนังสือสั่งการของกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๔/ว๔๒๘๘ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๒ กล่าวคือ นำเงินสะสมมาจ่ายเป็นเงินประโยชน์ตอบแทนอื่นเป็นกรณีพิเศษ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภาค ๘ จังหวัดเชียงใหม่ ได้เชิญเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการเบิกจ่ายเงิน และคณะกรรมการพิจารณาจ่ายเงินประโยชน์ตอบแทนอื่นเป็นกรณีพิเศษไปให้ถ้อยคำเกี่ยวกับกรณีร้องเรียนดังกล่าว ซึ่งข้อเท็จจริงปรากฏว่าเทศบาลตำบลบ้านกลางได้ดำเนินการจ่ายเงินประโยชน์ตอบแทนอื่นเป็นกรณีพิเศษจากหมวดจ่ายขาดเงินสะสมจริง แต่ก่อนที่จะมีหนังสือสั่งการของกระทรวงมหาดไทยที่ห้ามนำเงินสะสมมาจ่ายเป็นเงินประโยชน์ตอบแทนอื่นเป็นกรณีพิเศษนั้น ได้มีหนังสือของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น และหนังสือสำนักงาน กจ. กท. และ ก.อบต. ที่มีรายละเอียดว่าสามารถนำเงินสะสมมาจ่ายเป็นเงินประโยชน์ตอบแทนอื่นเป็นกรณีพิเศษได้ และเทศบาลตำบลบ้านกลางได้ดำเนินการไปตามหลักเกณฑ์ของหนังสือนั้น เสร็จก่อนที่จะมีหนังสือสั่งการของกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๔/ว๔๒๘๘ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๒ ดังนั้น จึงไม่ถือว่าเป็นการเบิกจ่ายเงินผิดหลักเกณฑ์แต่อย่างใด และเทศบาลตำบลบ้านกลางได้รายงานข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินทราบแล้ว และไม่ปรากฏว่ามีการทักท้วงในกรณีดังกล่าว ต่อมาในปี ๒๕๕๓ ได้มีผู้ร้องเรียนต่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินอีกว่า ในกรณีดังกล่าว คณะกรรมการพิจารณาจ่ายเงินประโยชน์ตอบแทนอื่นเป็นกรณีพิเศษ ไม่ได้มีการประชุมตามหลักเกณฑ์จริง แต่ได้จัดทำรายงานการประชุมเป็นเท็จเพื่อใช้ประกอบเป็นหลักฐานการเบิกจ่ายเงินให้ครบตามหลักเกณฑ์ ส่งผลให้มีการดำเนินการทางวินัย และสอบสวนความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่กับผู้ที่เป็นการพิจารณาจ่ายเงินประโยชน์ตอบแทนอื่นเป็นกรณีพิเศษ และบุคคลที่เกี่ยวข้อง เทศบาลตำบลบ้านกลางได้มีคำสั่งลงโทษทางวินัย และมีคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ความเสียหายให้แก่เทศบาลตำบลบ้านกลาง ผู้อุทธรณ์ซึ่งได้รับผลกระทบจากคำสั่งดังกล่าว จึงต้องการข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์เพื่อประกอบการฟ้องคดีต่อศาลปกครองต่อไป

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า เทศบาลตำบลบ้านกลางได้มีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ผู้อุทธรณ์พร้อมทั้งแจ้งสิทธิอุทธรณ์ภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง เมื่อผู้อุทธรณ์ได้รับ

คำวินิจฉัย ที่ สค ๑๙๓/๒๕๕๙

คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารในวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๕๙ และผู้อุทธรณ์ได้มีหนังสืออุทธรณ์ลงวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๙ การอุทธรณ์จึงยังอยู่ในกำหนดระยะเวลาตามกฎหมาย สำหรับข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ ได้แก่ หนังสือสำนักตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดลำพูน ลับ ที่ ตผ ๐๐๔๘.๒ ลพ/๐๐๔๙ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ และหนังสือเทศบาลตำบลบ้านกลาง ลับ ที่ ลพ ๕๓๖๐๒/๑๘๘๑ ลงวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๖ เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการตามปกติของหน่วยงานของรัฐ ซึ่งไม่มีลักษณะตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวจึงเปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้ และแม้ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวจะกำหนดชั้นความลับไว้ก็ไม่ตัดอำนาจของคณะกรรมการฯ ที่จะวินิจฉัยให้เปิดเผย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมายจึงให้เทศบาลตำบลบ้านกลางเปิดเผยโดยให้สำเนาข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์แก่ผู้อุทธรณ์

นายวัฒนา รัตนวิจิตร

หัวหน้าคณะที่ ๔

ศาสตราจารย์พิเศษ เรวัต ฉ่ำเฉลิม

กรรมการ

นางมัลลิกา คุณวัฒน์

กรรมการ

นายธนะ ดวงรัตน์

กรรมการ

นายปรกรณ์ นิลประพันธ์

กรรมการ

นายธรรมรักษ์ การพิศิษฐ์

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

วันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๙